

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Az új korszak szelleme.

A ki megakarja látni és érteni az idők jeleit és e jelekből helyes következtetést tud vonni a jövőben követendő leghelyesebb politikai magatartásra, annak elégséges lesz, ha reá mutatunk a közelebbi napok érdekes eseményeire.

Október 4-én volt felséges királyunk névnapja, melyet mély tisztelettel ünnepeltek meg e hazában mindenütt, és ime Budapesten, az isteni tiszteleten a függetlenségipárti miniszterek képviselték a kormányt. Alig pár nap múlva, október 6-án, igazi kegyelettel emlékezett meg a nemzet az aradi vértanuról és Aradon a képviselőház s a kormány koszorúja hiven jelezte a közérületet a szabadság hősei s a szabadságharc vértanui emléke iránt. Reá egy napra, Karánsebesen fényes ünnepély folyt le József főherceg és a kormány tagjainak jelenlétében: Ó Felsőge ércszobrát leplezte le a volt határőrvidék halálatos lakossága a szomszéd vármegyék részvételével. És itt ki kell emelnünk, hogy a határőrvidék lakosságának legnagyobb része román s a legutolsó képviselőválasztás alkalmával csakis román anyanyelvű képviselőt küldött. De az ünnepély lelkes lefolyása azt tanusította, hogy a magyar

haza iránti szeretetet és a király iránti hűséget hiven őri és élteti szívében nemzeti-ségi különbség nélkül mindenki, csak hozzá kell férközni a nép szívéhez és lelkéhez.

És most országszerte foly a lázas készüldés, hogy a hálás kegyelet, a nemes nagy jellem iránti csodálat és mély elismerés érzelmeinek tüntető kifejezése mellett fogadja e haza népe II. Rákóczi Ferencz és Thököli Imre fejedelmek hamvait. Ó Felsőge rendelte el, hogy a régi nagy szabadságharcok e ragyogó dicsőségtü vezéreinek idegen földben nyugvó porrései hozassanak vissza e hazába, melynek politikai és vallási szabadságáért, alkotmányáért oly odaadó lelkesedéssel küzdöttek.

Nemesebb és fenségesebb tettet, mely ehhez hasonlítson, még egyetlen Habsburg-házbeli királyunk történelme sem mutathat fel. Ó Felsőge nek nagy szívét, nagy lelkét s a magyar nemzet fenségese ideáljai iránti elismerését bizonyítja e nemes királyi elhatározás s ennek következménye nem lehet más, mint a legteljesebb bizalom, a hűség nélküli egyenes hűség, az önértetes ragaszkodás agg királyunk személyéhez és uralkodó házához. Ez idők tanulsága is arra int mindnyájunkat, kiket még ez év első hónapjaiban a komor aggodalom fogott el

fenyegetett alkotmányosságunk miatt, — hogy teljes erőnkől dolgozzunk a nemzet és a király közötti jó egyetértésnek, a teljes megértésnek mindég áldásos eredményü munkáján.

Szemle.

Harcz nélkül nincs dicsőség! czim alatt ezeket írja Lengyel Zoltán. Soha enél unalmasabb parlament nem volt. Mint a birkózás: addig érdekes, míg ismeretlen, erős ellenfelek küzdenek s az eredmény előreláthatatlan, — a parlament se parlament, ha nincs benne meg az erők mérkőzése. Félnék az ellenzékétől. Egyik-másik tyukeszű, most már nagyra nőni készülő vitéz csak ebből elősködik. Lamentál hétszámra, hogy valahogy ellenzékünk ne legyen. Azt hiszem, ezeknek az ezse se találna fel a puskaport. Mert hát haszon az egy iszonyu nagy többségre, ha a nemzetiségek kell, hogy hangot adjanak az előtörő kívánságoknak? Ha ők adják meg a vitaközös anyagát? Ha folyton a körül folyik a szóharcz ország-világ előtt, hogy tótul és oláhuul beszéljenek-e a bíróságok tagjai, hogy mennyire elnyomják a másajku polgárokat? És

TÁRCZA.

Állatvédelem az iskolában.

Az emberiség nemes irányban való haladásáért küzdő emberbarátok és államférfiak kötelességének ismerem, hogy erélyesen szorgalmazzák az állatok ismerésének és szeretetének az iskolákban való általános tanítását, hogy ezáltal a valódi humanizmus megértésére és gyakorlására fogékony nemzedékek neveltessenek.

Az iskolai nevelésnek a szánalom ébresztésére, a szeretet fejlesztésére, a természet, elsősorban pedig minden élőlény megismerésére és megkedvelésére és általában a szív és kedély művelésére való irányítása nem állatvédelmi, hanem általános paedagogiai szempontból a humanizmus haladásának elsőrendű követelménye. Lafontaine a gyermekkorról azt mondja: „Cet age est sans pitié“. (A gyermekben nincs irgalom.) Az a mindennapi tapasztalás, hogy a gyermekek

ugyszólván ösztönszerűleg virágokat szétépnek, játékokat és egyéb tárgyakat szétörnek és rombolnak, kutyát, macskát vernek stb., Lafontaine mondásának igaz voltát bizonyítják. A gyermekkorban tulsulyra vergődik a kis ember önérzete, mely gondatlan vagy gyenge szülők vezetése vagy inkább nem vezetése mellett már a zsenge gyermekkorban annyira fokozódik, hogy a gyermek minden fajta zsarnokságra, rombolásra és erőpróbára vetemedik, mely hatalmában áll és melyben kedve telik. Pestalozzi szerint a gyermekben rejlő ezt a zsarnokoskodást, kegyetlenkedési és rombolási vágyat a szeretet fejlesztése és gyakorlása után lehet és kell ellensúlyozni. Ha a gyermek szereti édesanyját, akkor szeretni fogja mindazt, a mit édesanyja szeret: a kis csibéket, a házőrző kutyát, a kedvenc macskát, az éneklő madarat, stb.

Kétségen kívül a szív és a szeretet legjobb iskolája a családban volna keresendő. De mivel a nép nagy tömegében a minden-

napi nehéz munka, a gond és nyomor, a létért való küzdelem, a családi élet belterjes fejlődésének, sajnos, napról-napra mindig nagyobb mértékben utjában állanak, a tömegek nevelésének súlypontja az iskolába helyezendő át.

Ez a nézet volt irányadó az egész művelt világon abban, hogy az állatvédelem a népiskolai tanításban jelentékeny helyet foglal. Hogy példákat idézzünk, utalunk Franciaországra, hol a népiskolák hivatalos tantervében az erkölestani oktatásra nézve elő van írva, hogy évenként tárgyalandók: az embereknek az állatok iránt való kötelessége, a madárfészkek védelme, állatkinzás és állatvédő egyesületek.

De utalhatunk Angliára is, ahol az állatvédelemnek ugyszólván hivatalos képviselője, az Angol Királyi Állatvédő Egyesület kezdeményezéséből a következő intézkedés áll fenn:

Minden év elején a népiskolákban a tanulóknak feladatképen írásbeli gyakorlatot

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testnedv, megszünteti a köhögést, vándorokat, éjjeli izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenhol „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Árú ötvenkint 4.— korona.

a parlamentből kirekedt szociálisták legyenek ugy-e az egyetlen magyar ellenzék? Nem is az a baj. Ezek a rövidlátó, libabőrös eszű, fáékony fejű és igen gyenge dongájú hősök a népszerűségüket s a mandátumot féltik. A kormánypárton lenni szeretnek. A függetlenségi szílamokat is tudják még hajtogatni, mint a szajkók. Kossuth Lajos nevet hiába veszik ötvenszer napjában szajukra, mikor saját lelki ürességük, rövidlátó, de annál csökönyösebb mameluk-ságuk és politikai hibáik eltakarására szükséges. De szervezkedni, harcolni nem akarnak. Szeretik a kormánypártiság előnyeit, de nem akarják érte cserébe adni a népszerűségi formákat. Ugy akarják jóllakatni a kecskéket, hogy a káposztához hozzá ne nyuljon. Innen az unalmassága a parlamenti életnek.

A tordai kiállítás.

Torda derek, hazafias közönsége a Véd-egyesület szárnyai alatt megkezdte működését, nemcsak szóval, hanem országra szóló tettel, midőn nagyszabású kiállítását rendezte október 1-7-en.

A kiállítások egyik módját képezi az iparfejlesztésnek, eladó és vevő megismerve egymás termékeit és szükségleteit.

A kiállított tárgyak egyrésze, mondjuk fele része, megfelelt a célnak, a mennyiben a kiállítók valóban az eladásra gondoltak, a másik fele a kiállításnak a curiosum rovátába tartozott, a mennyiben a kiállítók nem eladásra számítva állították ki gyümölcsöket, befőtteket, kézimunkákat, hanem annak bizonyítására, hogy mit termeltek, dolgoztak, a mi szelesebb köröket nem érdekelhet és se az ipar, se az östermelés előmozdítására nem szolgálhat.

A látogatók száma 6000-re becsültetik a

jegyeladások alapján az „Aranyosvidék“ október 6-án megjelent száma szerint, de a kiállítás egy nappal megnyújtván felemelkedhetik 8000-re is.

A látogatók nagyrésze nem vásárlási célból, hanem szórakozásból gyűlt egybe, azonban vásárlások is szép számmal történtek, főleg a mezőgazdasági gépek, élvezési csoport (az Első erdélyi „Imperial“ turó- és sajt-gyár Nagyenyedről összes készletét [1000 drbot] eladta a képzőművészeti csoport (Szilágyi Dezső basontori joghallgató képeinek jó részét eladta) részéről.

A kiállítás jól sikerültnek mondható, ha mint első áttekintő kiállítást tekintjük, mely után, évenként egy vagy több rövid tartamu és kisebb körre szorítkozó, de behatódobban feldolgozható kiállítás következnek, hol az érdekelte eladók és vevők jobban összehozhatók volnának.

Emelte a kiállítás fényét Justh Gyula képviselőházi elnök látogatása s az ehez fűzött ünnepélyes fogadtatás és a város díszpolgára iránti őszinte lelkesedés.

A kiállítás helye jól volt megválasztva.

A megyeház nagytermében volt a női kézimunka-kiállítás és gyümölcskiállítás; és a sétatérnek a megyeház melletti végén, külön nyitott lejárattal, az ipari és mezőgazdasági rész.

A kiállított tárgyak tömege akkora területet foglalt el, mint a múlt évben nálunk tartott gazdasági kiállítás, de nem volt oly szakszerű és egyöntetű; épen azért, hogy tulságosan sok csoportot ölelvén fel, nem voltak sem a termelők, sem a vásárlók oly harmonikusan összegyűjthetők.

Hiába! ma már az általánosról a szakszerűre, a részletesre való áttérésnek eljött az ideje; az általános kiállítások az ország fővárosába való, milliókra menő költséget és milliókra menő tartamot igényelnek, mire kicsiny vidéki város nem alkalmas.

Az elismerés mellett azért hozzuk fel ezen bírálati megjegyzéseket, hogy esetleg nálunk rendezendő kiállításon tanulsággul szolgáljon.

Vegyes hírek.

— Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.

— Olvasóinkat kérjük, legyenek szívesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.

— **A bujdosók hamvai.** Az egész országban lázasan folyik a készülődés, hogy a bujdosók hamvainak hazahozatala mennél nagyobb szerű nemzeti ünnepséggé váljék. A kormány legújabb intézkedése emelkedik ki az újabb eseményekből, hogy a bujdosók hamvait a Szent István-bazilikában ravatalozzák fel, amelynek méretei képesek egyedül befogadni az ünneplők nagy tömegét. A kormány egyben meghatározta az utvonalat is, amelyen a szent hamvak a Bazilikáig vitetnek; ez a Kerepesi-uton, a Károly- és Váci-köruton visz. Pestvármegye közgyűlésén Révész Béla váci ügyvéd tett indítványt az ünnepség emelésére, amely szellemében, hazafiasságában mindenképpen méltó Rákóczi emlékeztetéshez. Az indítvány a következő: A temetés napján, a temetés órájában az egész országban szüneteljen a munka. Tegye le kapját a földmives, rakja le szerszámát az iparos, ne zakatoljon a gép, a kereskedő zárja be üzletét, a fuvaros álljon meg az uton. A temetés napján, a temetés órájában kondaljon

kell készíteni, melynek tárgya az állatok iránt való irgalom gyakorlása. Minden tanító az elkészült írásbeli gyakorlatokból a két legjobbat a királyi állatvédő egyesületnek beküldi. A legjobb dolgozat szerzője jutalmat kap, az utána következő pedig oklevelet.

Az így kitüntetett összes dolgozatokból az állatvédő egyesület által alakított bíráló bizottság ismét a legjobbakat kiválogatja, melyeknek szerzői nagyobb jutalmakban részesülnek. A szóbanforgó intézkedés kitünően bevált nemcsak azért, hogy a gyermekek szívét és kedélyét nemesíti, hanem az által is, hogy az állatvédelem eszméje a családokba is behatolt, a hol a feladatok tárgya és elkészítése a dolog természetéből folyólag tüzetes tárgyalás anyagát képezi.

A kitüntetésre érdemesített dolgozatok szerzőit megillető jutalmak a gyermekek közt évenként a királyi állatvédő egyesület által a londoni kristály palotában rendezett ünnepély keretében osztatnak ki. Sok ezernyi gyermek és nagyszámu közönség jelenlétében az ország legelőkelőbb hölgyei, némelykor a királyi család nőtagjai adják át a gyermekeknek a jutalmakat.

Az angolok azt állítják, hogy mióta az állam, az egyház és az iskola karöltve közreműködnek azon, hogy a gyermekek az állatvédelem eszméjének buzgó hívei legyenek, azóta Angliában a fiatal korban levő gonosztevők száma az előbbi időkhöz képest félannyira csökkent.

Talán nem kell bővebben bizonyítgatni, hogy az iskolának, ha az nemcsak tanítani, de nevelni is akar, egyik legfontosabb feladata a gyermekek szívének gondozása és nemesítése. Azt hiszem, teljes örömmel és készséggel fogja minden néptanító ezt a nézetet magáénak vallani és minden az iskolával kapcsolatos vagy befolyással bíró tényező, legelsősorban pedig lelkészek, továbbá a szülők támogatását igyekezend megnyerni abból a célból, hogy magasztos feladatának sikeresen felelhessen meg.

A tanító tartsa szem előtt, hogy Kant szerint „az ember eredettől fogva sem jó, sem gonosz lény“ és hogy a gyermekben, mint fenn már bővebben említettem, a zarnokságnak, rombolásnak és kegyetlenkedésnek szelleme lakozik, melyeket a mindennapi élet eseményei és szokásai csak fokozni alkalmasak. A gyermek anyjának jelenlété-

ben megcsönkít bogarat, pillangót, ha kedvetlen, megtépázza a macskát, ütlegeli a kutyát, a szülők ügyet sem vetnek reá. A gyermek minden nap tanuja annak, hogy kínozzák, gyöttrik felűtöttek az állatokat. Gyakran a gyermek mulattatására vagy rosszkódásának csillapítására az épen kezégyébe eső állatot apa vagy anyja jól elveri. Mikor a disznólések ideje beköszöntött, a község minden utcája visszhangzik az állatok bögésétől és a véres látványosságra összeseregülő gyermekek ujjongásaitól, akik előre örülnek a disznótör szolgáltatta jó falatok élvezetének. Mindezeknek káros kihatását, mindmegannyi akadályt a jóindulatu tanítónak figyelembe kell venni.

Az iskolai nevelésnek feladata, hogy a gyermekeknek és közvetve a népnek lelkiismeretét ébressze és serkentse arra, hogy az állatoknak kimelését kötelességnek ismerje és az állatok kínozását kihágásnak és vétségnek tekintse. Az iskolai tanítás feladata az, hogy az emberekben gyökeret verjen az a beismerés, hogy az állatvédelem az emberiség igazabb érdekeinek követelménye.

(Folytatjuk.)

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készítettnek. 12 49-105

val, saját műhelyében készítettnek. 12 49-105

Gyors és pontos kiszolgálás!

Gyors és pontos kiszolgálás!

meg minden harang az országban. Minden felekezet tartson istentiszteletet. A módokat és részleteit állapítsa meg az országos bizottság. Az egész Szepeségen nagyban folynak az előkészületek Thököly hamvainak méltó fogadására. Ugy szülővárosa, Kézsmárk, mint az egész vármegye lelkesedéssel várja a hujdosó tetemeit és a törvényhatóság megtett minden intézkedést a fogadásra és az eltemetésre vonatkozó ünnepekre. A törvényhatóság az ünnepek tárgyában a következőket elhatározta, hogy a megye minden városa, községe, intézete részt vegyen az ünnepeken, 40 tagú küldöttséget meneszt Kassára, babérkoszorút helyez Rákóczi és Thököly sírjaira, a vármegye határán diadalkapival fogadja Thököly hamvait, minden felekezet istentiszteletet tart, Kézsmárkon Kossuth Ferenc fog ünnepi beszédet mondani. Ugyanily értelemben határozta Bereg megye, Eperjes, Pécs, Szekesfehervár, Eger, Lőcse, Zombor, Szatmár, Sopron.

— **Személyi hírek.** Benedek Sándor közigazgatási ítélelőbíró, királyi tanácsos nevével és Mocsári Béla pénzügyminiszteri osztálytanácsos f. hó 8-án Róka József pénzügyigazgató látogatása alkalmából városunkban időztek. Az illustis vendégek a Bethlen-kollégium szertárait is megtekintették, melynek gazdagsága felett bámulatuknak adtak kifejezést.

— **Molnár Viktor államtitkár kitüntetés.** A hivatalos lap mai száma királyi kéziratot közöl, mely szerint a király Molnár Viktor vallás- és közoktatásügyi miniszteri államtitkárnak a közoktatásügyi és a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül a másodosztályú vaskorona rendet díjmetesen adományozta. Molnár Viktor, miként eddigi előmenetelét, úgy ezen kitüntetését is szorgalmának, fáradhatatlan tevékenységének köszönheti. Nemcsak hivatalában, de a társadalmi tevékenység terén is igazi munkása a magyar kultúrának s ernyedetlenül faradozik oly intézmények létesítésén, amelyek az iskolán kívüli művelődésnek is hatékony eszközei. Az ő eszméje az Uránia-Színház és Uránia-Egyesület, amelynek vidéki felolvasásai már eddig is nagy sikerrel s eredményekkel dicsekedhetnek.

— **Törvényhatósági közgyűlés** lesz f. hó 15-ikén. A közgyűlés főbb tárgyai: A legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása iránti jelentés. A fegyvertartásról szóló szabályrendelet. A közigazgatási bizottságba 1907—1908. évekre 5 helynek a betöltése. Nagyenyed város határozata a Sugár-út irányú tárgyában. Kolozsvár szab. kir. város felirata az alkotmány biztosítása, Vasvármegye felirata a vármegyei autonómia törvényes intézményekkel való biztosítása, Sopron szab. kir. város felirata a sajtószabadság biztosítása, Nyitra vármegye és Kassa szab. kir. város felirata a nemzeti sajtó igazgató üzemének megakadályozása, Temes és Sáros vármegyék felirata a nemzeti igazgatások megállapítása, Zala vármegye felirata egy sztrájk-törvény alkotása, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye felirata a sorhadi szolgálatból elbocsátott vagyontalan katonák államsegélyben részesítése, O. M. G. E. felirata a kőborczi-gányok kérdésének országos és gyökeres

rendezése tárgyában. Kolozs vármegye felirata az egy éves borjúk közfogyasztásra való levágatásának tilalmazása. Iudítványok: Az 1715. évi XLIV. t.-cz. II. Rákóczi Ferenczet és társait hazaárulóknak bélyegző törvény eltörlése, II. Rákóczi Ferenc és társai temetésére Kassára Alsó-Fehér vármegye részéről képviselők küldése, II. Rákóczi Ferenc hamvainak az erdélyi részeken keresztül leendő hazaszállítása iránt.

— **A kollégium Rákóczi temetésén.** Az a szép eszme merült fel, hogy Bethlen Gábor kollégiumának hagyományaihoz nagyon találma, ha tanári kara es ifjúsága küldöttségileg képviseltetné magát ezen korszakos kegyeleti ünnepeken. Hogy mikor nemzeti legendáink legnagyobb hőse, dicsőséges fejedelmünk 200 évi számkivetés után diadalmenetben tér vissza hazája földjébe: az üdvözlésben ez az iskola is részt vegyen s növendékei egész éltükre szóló drága emléket hozzanak magukkal. Nagyon szép eszme. Keresztülvitelét melegen ajánljuk minden illetékes tényezőnek.

— **Az erdélyi ref. Egyházkerület** folyó évi november hó 10-én kezdve rendes közgyűlést tart, melynek főtárgyai: 1. Püspöki és igazgatótanácsi évi jelentések. 2. Az ifju lelkészek fölvatása. 3. Az egyházkerület 1903., 1904. és 1905. évi számadásainak ellátása, valamint az 1907. évi költségvetés megállapítása. 4. Előterjesztés a titkári és tanügyi előadói teendők ideiglenes ellátása felől. 5. A közigazgatási s fegyelmi bíraskodás egyesítése, s közigazgatási ügyekben bírósági uton való jogorvoslat kereshetése tárgyában előterjesztés. 6. Konventi tagok, Baldácsi-alap bizottsági tagok, egyházkerületi közügyigazgató, gondnokok s tanárok, bizottságok választása, tanügyi bizottság küldése.

— **Szüret.** Tegnap vette kezdetét városunk határában az általános szüret. A fagy által leperzselt remények dacára a szüret vigan foly. A városi közönség nagy része f. hó 10-én van a szőlőhegyen; az iskolákban szünetel az előadás.

— **„A nagyenyedi prot. Nőegylet“** szegény- és betegsegélyező alapja javára f. évi november hó 3-án este a bálteremben tánczszal egybekötött nagyszabású hangverseny rendez, kiválóan érdekes és magas színvonalon álló műsorral, melyet nemsokára közzé fogunk tenni. A műsor után Zeyk Dánielné Kemény Ida bárónő, nőegyleti elnök fáradságot nem ismerő buzgólkodása folytán összegyűjtött s legnagyobb részben az egyesület tagjai által sajátkezűleg készített kisebb-nagyobb kézimunkák és egyéb tárgyakból álló szép kollekczió ki fog soroltatni huszfilleres jegyek ellenében. Azokat, akik a szép cél támogatása szempontjából a sorsolásra az egyesület tagjain kívül állók-közül is tárgyakat volnának szívesek küldeni, ezen az uton kéri fel az Egyesület Választmánya — mivel kéregetni e célra nem fognak — hogy azokat folyó október 20-ig szíveskedjenek Zeyk Dánielné ő méltóságához juttatni.

— **Állatvásár.** Az október 16-iki országos kirakóvásárunkat megelőző, három napig tartó állatvásár folyó hó 13-án kezdődik.

— **Színházi műsor.** Csütörtökön Miklósy Gábor jutalomjátékául az itt tizenkét év óta nem adott hírneves nagy operette „Királyfogás“ kerül színpadra. Pénteken zónaelőadás félbelyárrakkal, közkívánatra itt másodsor „Helyre asszony“. Szombaton a színi-idény legnagyobb ujdonsága itt először, új diszettekkel és fényes jelmezekkel „Leányka“,

a Népszínházban 100 előadást ért. Vasárnap d. u. nagy ifjusági előadás félbelyárrakkal, közkívánatra „Rip van Winkle.“

— **Harcszerű gyakorlatot** tart a Maroson Marosportusnál a gyulafehérvári 12. sz. utászszázalaj f. hó 8-tól 20-káig; mely idő alatt a gyakorlatra használt szakaszon a tutajoknak és egyéb vízműveknek a közlekedése beszünttetett.

— **Borzasztó tűzhalál.** Dicsősémmártonban mult hó 28-án Bartha János 6 éves leánya Mariska, az ugynevezett „poklasmart“-nál levő cserépgyárban, hol szülei laknak, két izben is fölment az égő kemence tetejére, honnan a szülők mindannyiszor lekergették, sőt másodsor meg is verték. Ekkor — mitől sem tartva — dolguk után nezték; a kis leány azonban harmadsor is fölment a végzetes helyre, hol belezuhant az óriási tűzbe. Sikoltására a szülők előrohantak s már teljesen összeégve, de még élve huzták ki a szerencsetlen gyermeket, ki szörnyű kínok után sebeibe behalt.

— **Van igazság a földön,** ha beismerjük, hogy a kecskeméti Cognacgyár által készített „jéglikör“ a legkellemesebb ital. Pótol és felülmul minden külföldi cifra nevé és üvegü gyártmányt.

— **A krónikus bronchial-hurut ellen** sikerült oly szert találni, amely a hurutos tüneteket gyorsan visszafojtja, az étvágyat előmozdítja és az elgyengült testet erősíti; ezen szer a „Sirolin-Roche“. Az orvosok által kipróbálva és ajánlva, kitűnő hatásánál fogva gyorsan ismertté és kedvelté vált, mivel még régi, elhanyagolt bajoknál, ahol már semmiféle szer sem használt, kiválóan beválik. „Sirolin-Roche“ gyógytárakban kapható.

Közgazdaság.

A „Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet“ alapszabálya.

(Folytatás.)

g) A határozatok szótöbbséggel hozatnak. Ha az alapszabályok módosításáról vagy felszámolásáról, esetleg új üzletágak berendezéséről, vagy a meglévők beszüntetéséről van szó; nemkülönben, ha az üzleti veszteség az üzletrészek értékének öt (5) %-át meghaladja, a további teendők elhatározásához a megjelent tagok kétharmadának szavazata szükséges.

h) A szótöbbséggel hozható határozatoknál a szavazatok egyenlő megoszlása esetében az elnök szavazata dönt és máskor nem.

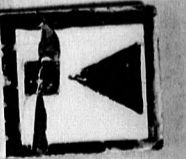
i) Minden közgyűlésről pontos jegyzőkönyv vezetendő, melybe a jelenlévő tagok nevei, az általuk képviselt tagok, valamint a „Hangya“ kiküldöttének neve és a szavazatok száma, a tárgyalás menete és a hozott határozatok pontosan bejegyzendők.

j) A jegyzőkönyvet a gyűlés elnöke és jegyzője írja alá és az elnök javaslatára a közgyűlés által e célra kiküldött két tag legkésőbb három nap alatt hitelesíti.

k) A közgyűlés jegyzőkönyve az igazgatóság által eredetben vagy hitelesített másolatban az illetékes kir. bíróságnak a törvényes határidőn belül bemutatandó, valamint a központi szövetkezetnek is megküldendő. A határozatok a kereskedelmi cégjegyzékbe való bevezetésük előtt joghatálytalannak bírnak.

C) Az igazgatóság.

23. §. a) Az igazgatóság áll 11 rendes és két póttagból, kik a közgyűlésen három évre szavazattöbbséggel választatnak úgy, hogy a szövetkezet fennállásának két első évében az első izben megválasztottak közül sorsolás útján öt, illetve hat tag lép.

A kilépő igazgatósági tagok helyét a közgyűlés azonnal betölti.

b) Az igazgatóság tagjai újra választhatók.

c) Ha valamely igazgatósági tag három év letelte előtt kilép, helyébe a még hátralévő időre a póttag lép, a választás sorrendjében. Az igazgatósági tagok száma bármi okból az elnök-igazgatótól kívül hat (6) tagra apadna le, a kiegészítés végett haladéktalanul rendkívüli közgyűlés hívandó egybe.

d) Az igazgatóság tagjai, állásukról a közgyűlés által bármikor elmozdíthatók, de viszont míg számuk a határozatképességre megállapított számra nem csökkent, az igazgatósághoz teendő egyszerű bejelentés útján maguk is lemondhatnak; működésük idejéről azonban a közgyűlés felmentvényének megnyeréséig felelősek maradnak.

Ha az igazgatósági tagok száma a határozatképességhöz szükséges számra csökkent, az igazgatóság tagjai csak a közgyűlésen mondhatnak le érvényesen.

e) Harmadik személyek irányában az igazgatóság tagjai a szövetkezet nevében teljesített cselekményekért és elvállalt kötelezettségekért személyesen nem felelősek.

Az igazgatóság a szövetkezettel szemben köteles azon korlátozásokhoz alkalmazkodni, melyekhez képviseleti joga alapszabályok vagy közgyűlési határozatok által köttetett.

f) Ha az igazgatóság tagjai megbízatásuk határain túlmennek, ha a törvény határozatai vagy az alapszabályok ellen cselekednek, minden ebből eredő kárért a károsultaknak egyetemlegesen felelnek.

A felelősség az igazgatóság határozatairól és intézkedéseiről azon tagot nem terheli, aki a határozat, vagy intézkedés ellen, mielőtt arról tudomást nyert, tiltakozik és ebből tiltakozását a felügyelő bizottságnak bejelenti.

(Folytatjuk.)

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részv.-társ.

Oktalan és elítélendő

az az ember, aki betegesnek érzi magát anélkül, hogy állapotán segíteni igyekezne és amikor a legkisebb munka is fáradságosnak tűnik és az ember életkedve fogyni kezd. Ily esetben a gyógyszerkamájából alfoszorsavas mész és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió egyike a legjobb és legbiztosabb szerekeknek a test és idegrendszer erősítésére, felelesztésére. A Scott-féle Emulsió csakis a legjobb minőségű alkotórészeket tartalmazza, felülmulhatatlan tápszer, mely gyorsan új kedvet és új életerőt önt az elpetyhült szervezetbe.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csuka-halat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál: 203 1-

Dr. Budai Emil „városi gyógyszerháza”
Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

≡ Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér. ≡
Kapható minden gyógyszerházaiban.

Sz. 4324--1906. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Garda Kálmán ügyvéd által végrehajtatónak Komanius Juon krakkói lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a végrehajtási árverés 35 kor. 17 fillér tőke, a jár. kielégítése végett, az 1881. LX. törvények 146. §-a alapján és a 146. §-a értelmében, a gyulafehérvári királyi törvényszék terü-

letén és a nagyenyedi kir. járásbírósa kerületében levő a krakkói 964 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 416/1, 417 hr. sz. fekvőből végrehajtást szenvedőt illető felerész jutalékára 411 kor., továbbá a krakkói 965 sz. tjkvben A + 1-3 r. sz. 649/6/1 és 2133/3 hr. sz. fekvőből végrehajtást szenvedőt illető 1/7-ed rész jutalékára, de a C/3 alatt özv. Komanius Demeterné szül. Popa Gáfiá javára bekebelezett 1/8-ad részbeni hasznélvezetijog fenntartásával 887 korona, összesen 1298 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

A fent megjelölt ingatlanok az 1906. november hó 6-ik napjának d. e. 11 órájkor Krakkó község-bázánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozó, végrehajtó kivételével tartoznak az ingatlanok eredeti becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. törvények 42. §-a szerinti óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, esetleg annak a bíróságnál történt előleges elhelyezését igazolni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.
Nagyenyed, 1906. évi augusztus hó 9-án.

Weiner,
kir. albiró.

225 1-1

Köhögés!

Ki ide nem figyel, maga
ellen vétkezik!

**Kaiser
Caramell-czukorkái**
a három fenyűvel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva
rekedtség, katarhus és köhögés
ellen.

4512 bizonyítvány igazolja,
hogy megtartja, amit ígér.
Csomagja 20 és 40 fillér.

Schiessl Károlynál,
Balázsfalván.

73 12-32

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLO.

A legjobb gyümölcsfák

Kifogástalan szőlőoltványok

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-atány
1 millió előkerítés csemete.
Setatérfa, Diszoserjék, Rozsák,
Bogyogyümölcsök stb.

1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és
gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBROSI M.

215 3-104

Oh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

217 2-26

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás
ellen gyors és biztos hatásuk

**Egger
mellpasztillái,**
az étvágyat nem rontják s kitünő ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor” gyógyszerháza
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Nagyenyeden kapható:
Novák István
Arany Csillag gyógyszerházaiban,
U. Kovács József
Bethlen Gábor gyógyszerházaiban.

Éljen

Egger mellpasztilla
csakhamar
meggyógyított.

Máv. menetrendje Budapest—Predeal közt és vissza, 1906. október 1-től.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.		Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
604	506	602	504	505	502		507	501	503	601	505	603
7-25	9-00	2-00	2.35	5 45	9-15	ind. Budapest	7-20	7-50	1-50	1.10	6-40	9-35
12-41*	4-10		7.14	2-08	2-18	Nagyvárad	11-09	2-38	8-43		11-36	4-15
5-32	8-54		10.51	8-30	6-11	Kolozsvár	6-02	11-10	5-23		7-08	12-59
6-52	10-20		12.38	10-41	7-27	Aranysgyéres			Sz. v. 5/6			
7-17	10-56		1.15	11-31	7-51	Szekelykocsárd	3-48	9-30	2-35		5-18	10-46
7-23	11-03		1.24	11-40		Maros-Veresmart	3-07	9-00	1-56		4-43	10-08
7-29	11-09		1-34	11-50		Felvincz	2-49		1-41		4-27	9-52
7-43	11-29		1.58	12-20	8-15	Nagyenyed	2-42		1-33		4-20	9-45
érk. 8-05	12-29	11-54	érk. 2-27	1-28	8-38	Tövis	2-19	8-29	1-06		3-59	9-22
	12-54			2-03		Karácsonfalva	1-57	8-12	12-43	érk. 3-18	3-38	9-00
	1-07	12-23		2-14		Küküllőszög	12-58					
	1-14			2-22	9-06	Balázsfalva	12-48	7-35		2-52	2-20	
	2-13	1-02		3-30	9-46	Kiskapus	12-36				2-10	
	2-30	1-15		3-49	10-00	Medgyes	11-41	6-56		2-15	1-24	
	3-43	2-05		5-04	11-00	Segesvár	10-53	6-37		1-52	12-48	
	4-05	2-21		5-33	11-15	Hejjasfalva	9-50	5-49		1-12	11-51	
	7-50	4-52		9-27	2-09	Brassó	9-10	5-29		12-51	11-25	
							5-32	2-45		10-26	8-07	

* Nagyváradtól személyvonat.

Budapest—Arad—Tövis és vissza, 1906. október 1-től.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
604	606	602	610	608	624		625	607	601	605	603	609
7-25	8-00	2-00	12-20	10-20		ind. Budapest		6-10	1-10	7-20	9-35	12-25
12-22	4-02	7-04	10-00	6-35		Arad		9-30	8-18	11-25	4-16	5-09
3-14	9-16	10-15	6-00	10-56		Piski		4-12	5-08	6-15	1-05	10-27
4-16	10-35	11-02	7-25	12-11		Alvincz		2-48	4-09	4-48	12-05	9-01
érk. 4-27	10-56	11-14	7-46	12-31	7-00	Gyulafehérvár	érk. 9-30	2-30	3-57	4-29	11-36	8-45
	11-25	11-35	8-21	12-58	7-36	érk. Tövis	8-55	2-00	3-33	3-55		8-16

Az aláhuzott számok este 6 órától reggel 6 óráig való időt jelzik.

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részv.-társaság Nagyenyed.

Dobozárugyár. Könyvnyomda. Litografiai és vonalzó műintézet.

Mindenemű **DOBOZÁRUT** (Cartonnage) u. m. egyszerű és hajlított dobozokat gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és czélszerű csomagolására olcsó áron szállit.

Műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, s mindenemű kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, póstacsomagzímekéket, pecsétjegyeket, czímkeket, ragjelzőkeket, porkapszulákat, papírzacskókat, kötőzópapírokat és mindenemű gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és könyvnyomdai, valamint dombornyomásban, olcsó árban, szép és izlées kiállításban.

Az ország legnagyobb baraczkfőzése.

Első Alföldi Cognacgyár Részvény-
társaság és Szeszfinomítógyár
== KECSKEMETEN. ==

Legfinomabb italkülönlegességei:
Baraczk Baraczk Baraczk
pálinka. cognac. eréme.
Tulipán-likör. Tulipán-cognac.

Radial alixir.

Kecskeméti † gyomorkeserű.
Kecskeméti 48-as likör.
Kecskeméti menyecske likör.

Mindenütt kapható!
Vezérképviselő: SZIGETI SAMU, TORDA

Főzdei állandóan üzemben.

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.

Elsőrangú

Gramofonok, Fonográfok,

Czimbalmok, Hegedűk,

Forgatható és önműködő Hangszerek

csekély havi

részletfizetésre!

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

Budapest, VI., Andrassy-út 17.

Hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár P-t.

Alaptőke: 300.000 kor.

Tartalékalap: 157.000 kor.

kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra,
sorsjegyekre, jöhiteli pénzüzetek részvényeire.

Előnyös és elad értékpapírokat.

Vásárol elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési
díj mellett.

Letétbe kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Idégen az összeg nagysága szerint 5½, 6, 6½% mellett, kereske-
delmi váltókat pedig 6% mellett számíttól le.

Váltókat 4½ kamattalab mellett fogad el.

Betétet Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

19 79-104

NAGY JENŐ

szájpad nélküli műfog-spezialista

KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpadnélküli ter-
mészethűen szilárdan álló fogakat
16 koronáért. 76-104

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

113 46-10

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvény-társaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.